Aldring og helse
Nasjonal kompetansetjeneste

ÅRSRAPPORT 2016 2017

Fagskolen Aldring og helse

- Demensomsorg og alderspsykiatri, Tønsberg
- Demensomsorg og alderspsykiatri, Lakselv
- Utviklingshemning og aldring, Tønsberg
- Utviklingshemning og aldring, Lakselv

Aldring og helse
Nasjonal kompetansetjeneste

Innhold

Sammendrag 3

1. Innledning 3

1.1 Målsetting og kvalitetsarbeid 3

1.2 Studietilbud, studentgrupper og studiested 4

2. Metoder for innsamling av informasjon 5

3. Overordnet vurdering av utdanningskvaliteten 5

3.1 Kvantitative kvalitetsindikatorer 5

1) Tilstrømning og studenttall 6

2) Gjennomstrømning 8

3) Eksamenskarakterer 9

3.2 Kvalitative kvalitetsindikatorer 10

4) Utdanningenes relevans for arbeidslivet 11

5) Samarbeid med arbeidslivet 13

6) Arbeidsmåter i studiet 14

7) Tilbakemeldinger og veiledning for studentene 18

8) Informasjonsflyten 19

4. Vurdering av om studietilbudene fyller kravene for godkjenning i lov og forskrifter 21

4.1 Fagskoleloven 21

4.2 Fagskoleforskriften 21

5. Gjennomgang og vurdering av innkomne klager og klagebehandling 23

6. Vurdering og systematisk gjennomgang av kvalitetssystemet 23

7. Konklusjon og plan for videre tiltak 24

8. Utviklingsarbeid i Fagskolen Aldring og helse 25

8.1 Utvikling av nye studietilbud 25

8.2 Utvikling av læringsressurser 26

9. Samarbeid med andre utdanningsinstitusjoner 26

10. Kompetanseheving ansatte Fagskolen Aldring og helse 26

Sammendrag

- Det har vært rekordmange studenter i utdanningene skoleåret 2016 2017, og det har vært preget av høy aktivitet i både drift og utviklingsarbeid. Men det er fortsatt lav innsøking til studietilbudet Utviklingshemning og aldring.
- Studentene har fått lovfestet nye rettigheter innen klagebehandlingen og ny lokal klagenemd er blitt oppnevnt av styringsgruppen ved Fagskolen Aldring og helse.
- Studentrepresentantene er organisert i studentråd.
- Det er kommet på plass en ny forskrift for opptak, studier og eksamen, i tråd med endringene i fagskoleloven.
- Det har vært en økning i henvendelser fra kommuner som etterspør utdanningene og samlingene lokalt for sine ansatte. Dialogmøter med kommunene og søknadsarbeid om godkjenning for nye studiesteder har vært en større aktivitet dette året sammenlignet med tidligere.
- Et nytt opplegg med samarbeidsavtaler og tettere kontakt med studentenes leder og arbeidsplasser har hatt fokus dette skoleåret.
- Det er behov for å utvikle bruk av digitale læringsverktøy og nettmøter i Fagskolen Aldring og helse.

1. Innledning

1.1 Målsetting og kvalitetsarbeid

Fagskoleutdanningene ved Fagskolen Aldring og helse skal inneha høy kvalitet som fremmer at studentene får læringsutbytte, slik studieplanen beskriver det. Det handler om at utdanningene er relevante for behovene i helsetjenestene og der studentene arbeider, og om et godt læringsmiljø der arbeids- og vurderingsformer og faglig innhold har høy kvalitet.
De overordnet målene for fagskoleutdanningene er styrende for kvalitetsarbeidet:

- Fagskolen Aldring og helse skal være spydspiss i utviklingen av fagskoleutdanning i demensomsorg og alderspsykiatri og Utviklingshemning og aldring i Norge.
  Gjennom drift av egne NOKUT-godkjente fagskoletilbud skal Aldring og helse utvikle en fagskoleutdanning innen sine fagområder som har gode, nettbaserte læringsarenaer og høy faglig kvalitet.

- Fagskolen Aldring og helse skal gjennom fagskoleutdanningene utdanne velkvalifiserte og reflekterte yrkesutøvere med høy yrkesetisk forståelse som bidrar til en kvalitativt bedre eldreomsorg

I årsrapportens kap. 2 beskrives hvor og hvordan kunnskapen som ligger til grunn for vurderingsarbeidet er innhentet.

I kap. 3 er det en overordnet vurdering av kvaliteten i utdanningene, inndelt i sentrale målområder for utdanningskvaliteten og i tråd med de overordnete målene for Fagskolen Aldring og helse. I de tre første målområdene brukes de valgte kvantitative indikatorene for utdanningen. Hvert målområde presenteres i tabellform. Det er styrker, svakheter og mulige årsakssammenhenger på bakgrunn av innsamlet informasjon fra studentadministrative systemet og fra evalueringene som blir lagt fram, og tiltak som er igangsatt.

I Kap 4 gjøres vurdering av om utdanningene ved Fagskolen Aldring og helse oppfyller lover og forskrifter.

Kap. 5 omhandler vurdering av innkomne klager og klagebehandlingen, og kap 6 er en vurdering og systematisk gjennomgang av kvalitetssystemet.

I Kap 7 kommer konklusjonen på den overordnet vurderingen av kvaliteten i utdanningen og forslag til tiltak for å sikre eller heve utdanningskvaliteten.

Siste kapitel, Kap 8 omhandler utviklingsarbeidet i fagskolen skoleåret 2016-2017.

En bredere sammenfatning av evalueringer finnes i eget vedlegg til årsrapporten, «Sammenfatning 2016 2017».

1.2 Studietilbud, studentgrupper og studiested

Det er to studietilbud ved fagskolen; Demensomsorg og alderspsykiatri (DA) og Utviklingshemning og aldring (UA).

I tillegg til studiested i Tønsberg er Lakselv brukt som eget samlingsted for studenter som er hjemmehørende i Finnmark, for begge utdanningstilbudene. I 2017 har fagskolen søkt og fått godkjenninger for utdanningstilbud som har samlinger andre steder enn Tønsberg.

Det er fire utdanninger og tre studentgrupper eller kull innenfor hvert tilbud, til sammen seks kull.

2. Metoder for innsamling av informasjon

Informasjonen som legges til grunn for vurderingen er samlet inn i på grunn av fagskolens rutiner og kvalitetssystemet:

- Studieadministrativt system (studentdata)
- Evalueringsskjemaer og andre evalueringer fra
    - Arbeidsgivere (66 % svarte i questback)
    - Studenter (85 % svarte i questback)
    - Studieledere/lærere (100 % deltagelse, muntlig i evalueringsmøte)
    - interne sensorer (100 % deltagelse, skjema)

- Innkomne og behandlede klager og avvik

3. Overordnet vurdering av utdanningskvaliteten

3.1 Kvantitative kvalitetsindikatorer

Disse kvantitative indikatorer, valgt av styringsgruppen, er lagt til grunn for vurderingen av utdanningskvaliteten skoleåret 2016 2017:

1) Tilstrømning og studenttall

2) Gjennomstrømning

3) Eksamenskarakterer

De er satt opp i tabellform og det er tatt med delmål, måltall/kritiske verdier, tiltak som har blitt gjort siden forrige årsrapport og hovedfunn/avvik. Det er videre gjort vurderinger om delmålene for hver kvalitetsindikator, hvorvidt de er nådd / i hvilken grad de er nådd, og det er pekt på mulige årsakssammenhenger. Effekt av igangsatte tiltak fra foregående år er også vurdert med tanke på ønsket effekt.
Se side 6-9

Indikator 1: Tilstrømming og studenttall

Mål	Kritiske verdier /måltall	Igangsatte/ pågående tiltak	Resultat av evaluering/ hovedfunn/ avvik	Vurdering måloppnåelse, mulige årsakssammenhenger
Fagskoletilbudet Demensomsorg og alderspsykiatri				
Studiested Tønsberg, er kjent og foretrukket	20 ved oppstart	annonse tidsskrifter stand kurs/konf. web, FB via tidligere stud epost til kommuner tilgang til relevante kontakter Aldring og helse	25 ved oppstart	Tidligere studenter og studentenes arbeidsgivere peker seg ut som markedsførere. Søkertallet er langt lavere enn i fjor (46), men omtrent som for to år siden. Det kan være en naturlig svingning, og planlagt tilbud i Bergen, Hallingdal og Finnmark kan forklare nedgangen fra i fjor. Totalt antall studenter er langt høyere enn noen gang tidligere.
Studiested Alta, er kjent og foretrukket	20 ved oppstart		28 ved oppstart	Her er det satsning fra arbeidslivet som kan forklare det høye måltall og måloppnåelsen- på tross av kort tid til rekruttering. Også tidligere samarbeid gir positiv uttelling.
Studiested Hallingdal, er kjent og foretrukket	20 ved oppstart		22 ved oppstart	Her er det satsning fra arbeidslivet som kan forklare det høye måltall og måloppnåelsen - på tross av kort tid til rekruttering
Studiested Bergen, er kjent og foretrukket	20 ved oppstart		8 søkere	Det var ikke grunnlag for oppstart av klasse i Bergen. Det var satsning fra arbeidslivet, det var kort tid til rekruttering. Det fungerte ikke i en stor bykommune og kanskje må rekrutteringen foregå på en annen måte

Kap 3.1. Kvantitative kvalitetsindikatorer. Indikator 1: Tilstrømning og studenttall

Mål	Kritiske verdier /måltall	Igangsatte/ pågående tiltak	Resultat av evaluering/ hovedfunn/ avvik	Vurdering måloppnåelse, mulige årsakssammenhenger
Fagskoletilbudet Utviklingshemning og aldring				
Studiested Tønsberg, er kjent og foretrukket	20 ved oppstart	annonse tidsskrifter stand kurs/konf. web, FB via tidligere stud epost til kommuner tilgang til relevante kontakter Aldring og helse	13 ved oppstart	Måltallet ble økt fra i fjor, med tanke på at fjorårets antall (22), men nå er det som i 2015 (15) Studentenes ledere som peker seg ut som markedsførere (46,2%) Mindre tilstrømning til UA kan forklares med at studietilbudet fortsatt er nytt og ukjent, det er uteksaminert langt færre «ambassadører» enn i studietilbudet DA. Det kan også ha sammenheng med at fagfeltet er smalere. Det vises også til erfaringer fra andre prosjekter i regi av Aldring og helse at det kan være problematisk å nå ut med informasjon til de riktige personene og tjenestestedene.

Indikator 2: Gjennomstrømning

Frafall for kull 2015: 65 startet og 57 ble uteksaminerte juni 2017 Frafall: 88%. (Til sammenligning var det 80% forrige år)

Mål	Kritiske verdier /måltall	Igangsatte/ pågående tiltak	Resultat av evaluering/ hovedfunn/ avvik	Vurdering måloppnåelse, mulige årsakssammenhenger
På studiested Tønsberg Fagskoletilbudet Utviklingshemning og aldring fullfører studentene	80%	**Tydelig informasjon i** søksfasen og ved oppstart om arbeidsmengden i studiet **Fokus på arbeidsmengde i** revideringsarbeid av studiekrav For studenter som velger å avslutte vurderes **tilrettelegginger** som utsettelser på innleveringer, permisjon, hjelp til å søke stipend/støtte, osv.	88%	Ingen avvik og resultatet sees i sammenheng med igangsatte tiltak.
På studiested Tønsberg, Demensomsorg og alderspsykiatri fullfører studentene	80%		79% (23 av 29)	Det foreligger omtrent samme forklaring på frafallet fra alle seks; **personlige årsaker** (sykdom, graviditet) og stress pga samlet for stor belastning. I evalueringene krysser bare 5,6 % av studentene for at arbeidsbelastningen er for stor. Siden studentene samlet anslår sin tidsbruk noe lavere enn det som står i informasjonsbrosjyren kan det se ut til at hovedårsakene ligger utenfor det fagskolen kan gjøre noe med. Det kan tenkes at de også stiller med manglende informasjon om arbeidsmengde. Det er mange studenter som har store stillingsbrøker, så det er ikke så overraskende at det oppleves krevende.
På studiested Lakselv Demensomsorg og alderspsykiatri fullfører studentene			100%	Studentenes deltagelse og gjennomføring er del av et prosjekt og satsning i et fylke. En felles innsats fra arbeidsliv og studieledere om at dette prosjektet skulle lykkes kan ha medvirket til 100 % måloppnåelse.

Indikator 3: Eksamenskarakterer

Mål	**Kritiske verdier /måltall**	**Igangsatte/ pågående tiltak**	**Resultat av evaluering/ hovedfunn/avvik**	**Vurdering måloppnåelse, mulige årsakssammenhenger**
Fagskolen Aldring og helse uteksaminerer kandidater med høy kompetanse og høyt læringsutbytte	Ingen stryk, maks 20 % får D ca halvparten får C og resten får A og B	**Planarbeidet i** praksisoppgaver og avsluttende eksamen har økt fokus. **Økt antall obligatorisk veiledninger,** både tidlig, underveis og mot slutt i prosjektperioden. **Studentene veiledes i større grad til bruk av kartleggingsverktøy,** nyttige hjelpemidler i analysearbeidet. **Reviderte læringsutbytte-beskrivelser** **Innspill til eksamensoppgavene** i lærermøter referansegruppemøter, sensormøter Utviklet nye og gjenkjennende **maler for alle studiekravene** Utviklet nye **sensorveiledninger**	**Samlet resultat:** **56 uteksaminerte studenter** A: 11 (19,6%) B: 20 (35,7%) C: 19 (33,9%) D: 6 (10,7%) **UA Tønsberg** **15 uteksaminerte studenter** A: 7% B: 33 % C: 40 % D: 20 % Ingen stryk **DA Tønsberg** **22 uteksaminerte studenter** A: 18% B: 32% C: 36% D: 14% Ingen stryk **DA Finnmark** **19 uteksaminerte studenter** A: 32 % B: 42% C : 26 % Ingen stryk	Sammenlignet med foregående kull er det liten endring. Bruk av flere og andre eksterne sensorer enn tidligere bekrefter vurderes som en medvirkende årsak. Gjennomgående gode resultater og ingen stryk kan også forklares ved at det rekrutteres særlig faglig interesserte og målbevisste kandidater til studietilbudene våre. I DA Finnmark er de beste resultatene, og det er overraskende på bakgrunn av at alle som startet opp gjennomførte. Den store satsningen på denne studentgruppen og fokuset på prosjektet i Finnmark kan ha påvirket både studentenes og studieleders innsats.

3.2 Kvalitative kvalitetsindikatorer

Disse fem kvalitative indikatorer, er lagt til grunn for vurderingen av utdanningskvaliteten skoleåret 2016 2017:

4) Utdanningenes relevans for arbeidslivet

5) Samarbeid med arbeidslivet

6) Arbeidsmåter i studiet

7) Tilbakemeldinger og veiledning for studentene

8) Informasjonsflyten

Vurderingen av de kvalitative områdene er også satt inn i tabell og viser til delmål, måltall/kritiske verdier der det er aktuelt, tiltak som har blitt gjort siden forrige årsrapport og hovedfunn/avvik. Det er gjort vurderinger om delmålene for hver kvalitetsindikator, hvorvidt de er nådd / i hvilken grad de er nådd, og det er pekt på mulige årsakssammenhenger. Effekt av igangsatte tiltak fra foregående år er også vurdert med tanke på ønsket effekt.
Se side 11-20

Indikator 4: Praksisrelevans

Samtlige studenter har sitt daglige arbeid med målgruppen for valgt studietilbud.
De fleste jobber i sykehjem og boligtjeneste, men flere har sitt arbeid i hjemmebaserte tjenester. I DA Finnmark var det 37,5 %, men blant de øvrige DA-studentene var det 16,9 % dette året. Blant UA studentene var det bare 2 som jobbet i hjemmebaserte tjenester og de var også fra Finnmark.

Mål	Kritiske verdier /måltall	Resultat av evaluering/ hovedfunn/ Avvik	Igangsatte/ pågående tiltak	Vurdering måloppnåelse, mulige årsakssammenhenger
Fagskoleutdanningen har høy grad av relevans for praksis	**100%**	100 % av ledere/praksiskontakter i alle utdanningene svarer «ja, absolutt» og «i stor grad» på spørsmål om fagskoleutdanningen gir nyttig kompetanse for avdelingen Både studenter og arbeidsgivere opplever fagskolens temaer og studiekrav som praksisnær og relevante i arbeidshverdagen. Studentens arbeidsgivere mener ordningen med praksis på egen arbeidsplass er relevant og mener at dette bidrar til økt kompetanse på arbeidsplassen. Ingen av ledere/praksiskontakter har krysset for at praksisoppgavene har dårlig relevans.	Fagskolen har tatt i bruk mal for studiekrav, der det er en definert praksisdel og refleksjonsdel i alle studiekravene.	Som tidligere år har praksisrelevansen høy score for begge utdanningene. Det viser at studietilbudet er godt tilpasset arbeidslivets behov for kompetanse. Årsaken til høy scoring av refleksjon og drøfting av faglige spørsmål ser vi blant annet i sammenheng med oppgavetypen, som i stor grad er praksisrelaterte.

Kap 3.2. Kvalitative kvalitetsindikatorer. Indikator 4: Praksisrelevans

Mål	Kritiske verdier /måltall	Resultat av evaluering/ hovedfunn/ Avvik	Igangsatte/ pågående tiltak	Vurdering måloppnåelse, mulige årsakssammenhenger
Fagskolen utdanner reflekterte yrkesutøvere	**80 %**	DA: 100 % av ledere/praksiskontakter i DA mener at det å ha en fagskoleutdannet kollega har bidratt til flere etiske refleksjoner og faglige drøftinger på arbeidsplassen.	Fagskolen har tatt i bruk mal for studiekrav, der det er en definert praksisdel og refleksjonsdel i alle studiekravene.	For lav måloppnåelsen i utdanningen UA skyldes dels at en leder svarer at han/hun ikke vet. Andre årsaker kan være knyttet til arbeidsmiljø og kultur for hvem i faggruppen som leder drøftinger og diskusjoner. Det kan også være slik at etisk refleksjon er et fokusområde på arbeidsplassen og det er vanskelig å koble det direkte til den som er fagskoleutdannete.
	80 %	UA: I UA er resultatet på 73 % når det gjelder etiske refleksjoner og 82% for drøfting av faglige spørsmål på arbeidsplassen.		

Indikator 5: Samarbeid med praksis

Samtlige studenter har sitt daglige arbeid med målgruppen for valgt studietilbud. De fleste jobber i sykehjem og boligtjeneste, men flere har sitt arbeid i hjemmebaserte tjenester. I DA Finnmark var det 37,5 %, men blant de øvrige DA-studentene var det 16,9 % dette året. Blant UA studentene var det bare 2 som jobbet i hjemmebaserte tjenester og de var også fra Finnmark.

Mål	Kritiske verdier /måltall	Igangsatte/ pågående tiltak	Resultat av evaluering/ hovedfunn/avvik	Vurdering måloppnåelse, mulige årsakssammenhenger
Fagskolen sam-arbeider med praksis		Informasjon og samarbeidsmøter med studentens leder er utvidet og videreutviklet i DA.	Selv om arbeidsgiverne stort sett er fornøyd med informasjon (se indikator 8) så er det sendt inn kommentarer med ønske om mer informasjon og dialog med skolen. Studentene som ble uteksaminert dette året har scoret leders interesse for studiet og for det de har lært, til å være litt høyere enn fjoråret: 55 % mente de var interessert i år og 44 % i fjor. 29 % mente at de ikke var interessert, 23 % i år. 69 % i DA og 83 % av ledere/praksiskontakter i UA har krysset for at fagskolestudenter får endringer i ansvar og ansvarsoppgaver pga utdanningen	Ansvaret for praksisgjennomføringen har fra oppstarten av fagskolen i stor grad vært definert som studentens ansvar, men endringer i krav til samarbeid skole-arbeidsplass har bidratt til en kursendring og mer fokus på samarbeid skole-praksisfelt. Informasjon og dialog skole - arbeidsliv kan bli enda bedre. Studentenes oppfatning av ledernes interesse kan skyldes mange forhold. Det kan skyldes økonomisk støtte /tilrettelegging, det å få nye oppgaver, om ledelsen er nær studenten i det daglige eller relasjonelle gode/dårlige forhold. Det er derfor heller ikke satt noe måltall for dette målområde. Studentene opplever en svak økning når det gjelder interesse fra ledere, og det kan muligens sees i sammenheng med at fagskolen har systematisk fokusert mer på kontakt med leder/praksiskontakt. På en annen side er det blitt et generelt større fokus på fagskoleutdanningene. KS har blant annet gjennomført en storstilt undersøkelse på vårparten2017 vdr samarbeid kommuner og fagskoler

Indikator 6: Arbeidsmåter i studiet

Utdanningen har et bredt utvalg av arbeidsformer og det er særlig studentevalueringene som gir informasjon om hvorvidt disse fremmer læring og læringsutbytte.

Mål	**Kritiske verdier /måltall**	**Igangsatte/ pågående tiltak**	**Resultat av evaluering/ hovedfunn/ avvik**	**Vurdering måloppnåelse, mulige årsakssammenhenger**
Fellessamlingene bidrar til sosial tilhørighet og gir læringsutbytte for studentene		Utvidet første samlingsuke med en dag	90 % mener at fellessamlingene er nyttig for arbeidet med studiekravene Studentene evaluerer foreleserne og studieledernes engasjement høyt. Timeplanen, temaene og faglige kvalitet vurderes også høyt. Forhold knyttet til temperatur og luftkvalitet i Tønsberg er ikke alltid like god.	Fellessamlingene fungerer godt i sin nåværende form når det gjelder omfang, sosialt og faglig. Studielederne mener at utvidelse av første samling fra 4 til 5 dager har bidratt til mindre stress og mulighet til å ha «normalt» antall timer i skoledagene Forhold knyttet til temperatur og luftkvalitet er viktige faktorer, men det er mulig å lufte/ sette inn ekstra varmeovner for å oppfylle nødvendige krav til skolelokaler.

Kap 3.2. Kvalitative kvalitetsindikatorer. Indikator 6: Arbeidsmåter

Mål	**Kritiske verdier /måltall**	**Igangsatte/ pågående tiltak**	**Resultat av evaluering/ hovedfunn/ avvik**	**Vurdering måloppnåelse, mulige årsakssammenhenger**
Det er et mål at studieledere og studenter har det **digitale klasserommet** som et informasjonssted og «treffsted»	*Målet er at mer enn halvparten av studentene er oftere enn 1 gang pr uke inne i klasse-rommet*	studielederne bruker klasserommet som eneste informasjonskanal, ikke epost. Ukentlige triggere, faglige tips/henvisninger etc legges ut i klasserommet.	68 % er inne oftere enn èn gang pr uke. Dette er en klar forbedring fra i forrige år, da det var 48 %. 93 % mener at klasserommet er greit og funksjonelt å bruke.	Studentene er inne i klasserommet hyppigere nå og det sees i sammenheng med pågående tiltak; at all informasjon legges i klasserommet og ikke sendes på epost.
	85 % av mener det er lett å finne informasjonen		74 % mener at det er lett å finne informasjonen fra lærerne	Årsaken til at informasjonen er vanskelig å finne for noen, kan skyldes at informasjonen legges ut på noen ulike steder. Men det er en sammenheng med studenter som ikke er så ofte inne i klasserommet som ikke finner lett fram .

Kap 3.2. Kvalitative kvalitetsindikatorer. Indikator 6: Arbeidsmåter

Mål	**Kritiske verdier /måltall**	**Igangsatte/ pågående tiltak**	**Resultat av evaluering/ hovedfunn/ avvik**	**Vurdering måloppnåelse, mulige årsakssammenhenger**
Nettmøtene bidrar til læring for studentene	*Målet er at under 10 % av studentene vurderer konferansene til lite faglig utbytte og flere enn 60 % at de er faglig inspirerende og nyttige*		83 % av studentene mente at det var passe mange konferanser 52 % har krysset for at det er faglig inspirerende og nyttig 13 % har krysset for at konferansene på nett gir lite faglig utbytte. Studentene har lagt inn mange kommentarer som beskriver utfordringer og problemer.	På bakgrunn av resultatene kan vi konkluderer med at det er en nyttig arbeidsmåte. Det vurderes som en måte for faglige diskusjoner, forelesning og som et møtested mellom samlingene. Men det er flere tekniske og pedagogiske uløste problemer som studentene og studielederne har kommentert og utdypet: Lyd uten bilde (telefon) og evt støy påvirker konsentrasjonen negativt. For mange studenter i nettmøte gir lite rom for delaktighet og det blir venting. For lange nettsamlinger og gjentagelser er lite inspirerende. Dersom det må gjennomføres oppdateringer på utstyr blir det mye «fram og tilbake». Hvorvidt temaene er interessante betyr også noe.

Kap 3.2. Kvalitative kvalitetsindikatorer. Indikator 6: Arbeidsmåter

Mål	**Kritiske verdier /måltall**	**Igangsatte/ pågående tiltak**	**Resultat av evaluering/ hovedfunn/ avvik**	**Vurdering måloppnåelse, mulige årsakssammenhenger**
Diskusjonsforum er en lærerik arbeidsform	*60 % mener diskusjonsforum er lærerik måte å diskutere faglige spørsmål.*		43 % av alle studentene mener diskusjonsforum er en fin og lærerik måte å diskutere faglige spørsmål. I Finnmark DA krysset 56 % av for at det var lærerikt. Samlet resultat for i fjor viste 33 % Det er 25 % som krysser for at forumet gir dem en nytteverdi i praksis. Det er flest fra DA som mener det, det er dobbelt så mange som hos UA-studentene.	Resultatene har en veldig svak økning, men måloppnåelsen er lav. Det kan ha sammenheng med at FB fungerer på en tilsvarende måte, så forumet er bare i aktivitet knyttet til det obligatoriske. Studentens aktivitet var større før FB. Studielederne vurderer noen av oppgavene i forum til å gi mange gode faglige drøftinger. Fagskolen har muligens for lite kunnskap om hvordan det best kan fungere som en god læringsmetode

Indikator 7: Tilbakemeldinger og veiledning

Utdanningen har et bredt utvalg av arbeidsformer og det er særlig studentevalueringene som gir informasjon om hvorvidt disse fremmer læring og læringsutbytte.

Mål	Kritiske verdier /måltall	Igangsatte/ pågående tiltak	Resultat av evaluering/ hovedfunn/ avvik	Vurdering måloppnåelse, mulige årsakssammenhenger
Studentene nyttiggjør seg tilbakemeldinger og veiledning	*90 % bruker tilbakemeldingene aktivt* *80% forstår godt rammene for oppgaveskriving*	En ekstra tidlig veiledningstime, med fokus på praksisplanen	89 % svarer at de bruker tilbakemeldingene aktivt i arbeid med videre studiekrav. Det er en økning fra fjoråret, som også viste økning og var på 70 %. Det er 50-50 hvorvidt studentene bruker muligheten for endringer via mappevurderingen. Studentene mener at den informasjonen de får vdr retningslinjer og referansebruk i oppgaveskriving er lett å finne, men når det gjelder forståelsen av rammene for oppgaveskriving mener 58, 4 % at den er god og 40,4 % middels. Dette var for øvrig helt nye spørsmål i evalueringen dette året. 80,3 % mente veiledningen i forbindelse med fordypningsoppgave/eksamen var godt tilpasset deres behov	Evalueringen viser at studentene nyttiggjøre seg tilbakemeldinger på studiekrav stadig bedre og det sees i sammenheng med mappevurderingen. Ikke bruke muligheten som mappevurderingen gir, kan skyldes usikkerhet med hvordan mappevurderingen fungerer, men også på bakgrunn av vurdering og et valg . Studentene har nytte av veiledningene fordi : «*veiledningen jeg fikk var veldig nyttig», «veldig oppløftende og inspirerende»», «god veiledning, og trygt å vite at lærer bare er en telefon unna».*

Indikator 8: Informasjonsflyten

Mål	Kritiske verdier /måltall	Igangsatte/ pågående tiltak	Resultat av evaluering/ hovedfunn/ avvik	Vurdering måloppnåelse, mulige årsakssammenhenger
Studentene får tilstrekkelig informasjon og får kontakt med studieleder ved behov	**100%**	• Oppdatert informasjon på nettsidene • Gjentagende invitasjon til å ta kontakt på nett/sms/tlf	100 % mente at de hadde fått tilstrekkelig informasjon underveis i studiet og at de hadde fått kontakt med studieleder når de har hatt behov for det.	Det er nedskrevet forventet responstid (innen dagen etter henvendelsen, minus helg/høytider). Studielederne sier at de har stor forståelse for situasjonen til voksne studenter som er i arbeid, og ønsker å svare når som helst, bare de kan styre det selv.
Svarprosent fra ledere og praksiskontaker på questback	**75%**	• Kvalitetsikre epostadresser • Tidspunkt må ikke kolliderer med ferietid	Svarprosenten på questback er 66 % Det er mange detaljerte spørsmål vdr informasjonsflyten i questback	Svarprosenten er som i fjor, men fortsatt lavere enn måltallet, som er satt til 75%. Ledere har mange forhold å evaluere i sin virksomhet og det er ikke forventet at alle velger å svare på questback. I avsluttende samtale praksis- skole-student vil leder også gi sin tilbakemelding vdr samarbeidet og informasjonen som er gitt underveis, og gi oss ytterligere informasjon om dette forholdet. Fagskolen må vurdere en reduksjon og forenkling av spørsmålene på questback, det kan muligens bidra til at flere deltar i evalueringen.

Kap 3.2. Kvalitative kvalitetsindikatorer. Indikator 8: Informasjonsflyten

Mål	Kritiske verdier /måltall	Igangsatte/ pågående tiltak	Resultat av evaluering/ hovedfunn/ avvik	Vurdering måloppnåelse, mulige årsakssammenhenger
Ledere/praksiskontakter får god informasjon fra fagskolen før start og underveis	80%	Utsendelsestidspunkt for første utsendelse unngår ferietiden Det brukes bare epost pga info fra tidligere evalueringer	Ledere/praksiskontakter har krysset for «ja, absolutt» og «i stor grad» på spørsmål om fått informasjon før (71,5%) og underveis (59%). En mer detaljert gjennomgang av dataene viser at 43 % fra UA har krysset for at de «i noen grad» har fått tilstrekkelig informasjon om praksisgjennomføring og tilrettelegging for studie før oppstart og underveis I DA er det 43% som har markert for «i noen grad» på spørsmålet om de har fått tilstrekkelig informasjon om faglige temaer, praksis og fellessamlinger underveis.	Informasjonen til praksisfeltet før studiestart har vært videreutviklet hvert år. F.eks. har tidspunkt for første informasjon vært mye diskutert, prøvd ut ulike tidspunkter og vurdert. Det at 43 % av lederne mener informasjonen dekker behovet i «noen grad» tror vi viser til et behov for mer kontakt både ved oppstart og underveis, og kan ha skyldes en økt interesse for samarbeid. Det er interessant i sammen med måleindikator 5, om samarbeid med arbeidslivet. Hvorvidt informasjon kommer direkte fra skolen eller via studenten er også et forhold som kan ha betydning for både forventningene og kvaliteten. I forbindelse med praksisoppgaver forventer fagskolen at studenten informerer og er den aktive. I DA er praksissamtalene og praksispermene på plass allerede 3-4 uker etter oppstart, og det kan forklare at etableringen og første informasjonen er mye bedre dekket hos DA enn hos UA. Tilbakemeldingene fra både ledere i UA og DA viser at det er behov for noe ulik informasjon underveis. Det kan være at dette behovet også er et uttrykk for behov for mer kontakt/møtepunkter, jfr måleindikator 5.

4. Vurdering av om studietilbudene fyller kravene for godkjenning i lov og forskrifter

4.1 Fagskoleloven

Lokal klagenemd
Revideringer i fagskoleloven 01.07.2016 har vært grunnlag for revideringer av sentrale dokumenter og ordninger dette skoleåret.

I fagskoleloven §13 stilles det krav om at det skal opprettes lokal klagenemnd og fagskolens særskilte klagenemd er dermed blitt erstattet av en ny lokal klagenemd og med nye krav til sammensetning. Leder og vara til nestleder må begge være jurister. De er begge rekruttert hos Fylkeskommunen i Vestfold. Det er også gjort avklaring på hvilke saker som behandles av styringsgruppen og av klagenemnden.

Ny forskrift om opptak, studier og eksamen for Fagskolen Aldring og helse
Jfr Fagskoleloven §§ 4 og 6 må det lages en forskrift om opptak og eksamen. I tråd med anbefalinger fra NOKUT ble den nye forskriften utarbeidet slik at den inkluderer klagemuligheter og andre bestemmelser som var i det tidligere studentreglementet, og den er erstatter dermed fagskolens tidligere studentreglement. Forskriften ble utarbeidet med juridisk bistand. Forskriften er kunngjort på Lovdata.

4.2 Fagskoleforskriften

Årsrapporten
I fagskoletilsynsforskriften stilles det krav til systembeskrivelsen og til beskrivelsen av målsetting for kvaliteten i utdanningen og hvordan det blir håndtert i årsrapporten. På bakgrunn av NOKUTs vurdering av innsendte årsrapport for 2015-2016 er det blitt utarbeidet og tatt i bruk en ny mal for årsrapporten til Styringsgruppen 2016-2017, som bedre skal kunne svare til kravene i Fagskoletilsynsforskriften og inngå i systembeskrivelsen.
Vurdering av hvorvidt utdanningene oppfyller krav til godkjenning er med som et eget vurderingspunkt i årsrapporten.

Politiattest ved opptak til fagskoleutdanning
I tråd med endringene i Fagskoleforskriften inneholder den nye Forskriften bestemmelser om at studenter må framvise politiattest ved oppstart.

Nytt organisasjonsnummer
I tråd med fagskoletilsynsforskriften har det blitt opprettet eget organisasjonsnummer i Enhetsregisteret for Fagskolen Aldring og helse

Godkjenninger NOKUT
Ved årsskifte ble Fagskolens administrasjon klar over at det manglet godkjenninger for de to utdanningene i Lakselv. Det skulle vært søkt egen godkjenning for tilbud som gjennomføres med samlinger på et nytt sted. Godkjenningen vi hadde gjaldt kun for samlinger i Tønsberg. Begge tilbudene med samlinger i Lakselv som startet i februar og oktober 2015 hadde ikke nødvendige godkjenninger hos NOKUT. Søknadsprosessen ble omfattende på bakgrunn at den nye Fagskoleforskriften var en del av denne godkjenningsprosessen.
20.03.2017 ble Demensomsorg og alderspsykiatri, studiested Lakselv og Utviklingshemning og aldring, studiested Lakselv godkjent. I tett dialog med både Lånekassen og NOKUT fikk den manglende godkjenningen ingen negative konsekvenser for studentene med studiested Lakselv.
Begge utdanningstilbudene i Tønsberg er også vurdert til å oppfylle krav til godkjenning jfr nye bestemmelser i lover og retningslinjer.

Studentorgan
Jfr Fagskoleloven § 4 skal tilbyder legge til rette for opprettelse av studentorgan for å ivareta studentenes interesser og samarbeid med ledelsen. Studentråd ble opprettet skoleåret 2016-2017. Det består av studentrepresentantene med hver sin vara, valgt i hvert sitt kull.
Leder har deltatt på Årsmøte 2016 for Organisasjon for norske fagskolestudenter. Studentene bruker samlingene og Face book som kommunikasjonsarena.
Ledelsen og studentråd har dialogmøter på telefon/nett.

5. Gjennomgang og vurdering av innkomne klager og klagebehandling

Det har vært klage på feil i utskrift av vitnemål. Det skyldes utfordringer med det student administrative systemet. Det administrative systemet er egenutviklet og basert på exel. Kvalitetssikringen på dataene som er lagt inn har blitt utvidet ytterligere.
Det har ikke vært noen innkomne klagesaker fra studenter eller andre jfr klageordningen.

Bruk av klageordningen
Rutiner for klagebehandlingen er revidert dette året og skjemaer er oppdatert, i tråd med fagskoleloven og ny rutinebeskrivelse.
Ordningen og skjemaer til bruk for melding av avvik og klager er beskrevet på studentenes plattform og i fagskolens mappestruktur (for studieledere).
Studentene blir gjort oppmerksom av studieledelsen på fagskolens klageordning, så det er ingen grunn til å tro at manglende innkomne klager skyldes manglende informasjon. Det er også kontakt student og studieleder utenom de halvårige samlingsukene, noe som gir god mulighet til å etterspørre klageordningen. En annen side er at alle studentene er i et arbeidsforhold hvor de også forholder seg til kvalitetssystem og avviksrapportering. Det kan forklare at de har en trøtthet og ikke prioriterer denne aktiviteten i sin deltidsutdanning. Det er uheldig for fagskolen og det blir særlig viktig å informere og oppfordre til å melde fra skriftlig eller muntlig om det er saker, slik at vi får mulighet til å vurdere kvaliteten på bakgrunn av denne ordningen.

6. Vurdering og systematisk gjennomgang av kvalitetssystemet

Rutinebeskrivelser og styrende dokumenter er oppdatert i tråd med endringer Fagskoleloven og Fagskoletilsynsforskriften.

- Ny mal for årsrapport er utviklet
- Rutinebeskrivelse for klagebehandling er revidert dette året.
- Rutine for etablering av studentorgan er godkjent og iverksatt.

7. Konklusjon og plan for videre tiltak

Dette kapitelet er en oppsummering i tabellform av punktene/kapitlene foran og beskriver hvilke tiltak som er planlagt for å sikre og heve kvaliteten for kommende år.
Helt til høyre er det bemerket hva som må føles opp av styringsgruppen.

Område for forbedring	Tiltak	Kritiske verdier / målsetning	Følges opp styringsgruppen (JA / NEI)
Tilstrømning til studietilbudet Utviklingshemning og aldring	Samarbeid med opplærings-ansvarlig og fagfolk i UA (møter x 2 pr år). Delta med stands på konferanser Samarbeid med Ålesund kommune.	*25 nye studenter ved neste opptak*	JA
Samarbeid med arbeidsplassen	Fortsette med strukturerte møter og tidlig kontakt med ledere/praksiskontakter. Utbedre og videreutvikle informasjon, slik at den også kommer underveis.	*80 % av ledere/praksiskontakter krysser for at de får god informasjon fra fagskolen før start og underveis*	NEI
Digitale arbeidsmåter: Nettmøtene	Læringsgrupper på nett. Ta i bruk Adobe connect. (Inngår i prosjekt «Læringsgrupper på nett», støttet av KD).	*Målet er at under 10 % av studentene vurderer konferansene til lite faglig utbytte og flere enn 60 % at de er faglig inspirerende og nyttige*	NEI
Digitale arbeidsmåter: Diskusjonsforum	Studiekravene i forum kobles sammen med andre oppgaver og diskuteres i læringsgruppene på nett. Fagskolen innhenter mer kunnskap om bruk av forum.	*Målet er at 60 % mener diskusjonsforum er lærerik måte å diskutere faglige spørsmål.*	NEI
Bruk av digitale læringsverktøy	Øke kompetanse og prøve ut digitale verktøy og metoder; programmert pedagogisk interaksjon og omvendt klasserom. (Inngår i prosjekt «PPI og omvendt undervisning», støttet av KD). Delta på Spor2017, e-læringskonf	*Økt motivasjon og læring*	NEI
Administrative funksjoner og oppgaver	Digital løsning for opptak. Vurdere behov for faglig administrativ kompetanse	*Elektronisk søknadsskjema til bruk v/opptaket 2018*	JA
Etablering av nye studiesteder	Beskrive ulike modeller/måter for etablering og samarbeid Avklare videre strategi	*Diskutert og besluttet strategi for etablering av nye studiesteder*	JA

8. Utviklingsarbeid i Fagskolen Aldring og helse

8.1 Utvikling av nye studietilbud

Finnmark og Hallingdal
Det pågående samarbeid om fagskoletilbud med Fylkesmannen og Fylkeskommunen i Finnmark som startet i februar 2015 ble ytterligere utvidet våren 2017. En ny studentgruppe i Demensomsorg og alderspsykiatri med oppstart i Alta høsten 2017 har blitt planlagt. Dette er et særlig tilbud til ansatte som er bosatt i Finnmark, og Fylkesmannen dekker fagskolens utgifter til reise og opphold i forbindelse med samlingene, ellers finansieres driften som vanlig av tilskuddsmidler som er forvaltet av Finnmark fylkeskommune. I dette prosjektet vil Alta kommune være vår samarbeidspart og en lokal fagperson blir tilknyttet som lærerressurs og deltar i oppfølgingen av studentene.
En tilsvarende henvendelse og samarbeid fra Hallingdalkommunene har også kommet i stand dette året og med oppstart høsten 2017. Det er også et samarbeid med ledelsen i kommunal pleie-omsorgstjeneste og her er den lokale lærerressursen hentet fra videregående skole og helse- og oppvekst.

Bergen
I samarbeid med Bergen kommune ble det satt i gang et opptak i mai 2017, men rekrutteringsarbeidet kom for sent i gang og prosessen ble besluttet utsatt med tanke på høsten 2018

Ålesund

På bakgrunn av henvendelse fra Ålesund kommune er det startet et samarbeid med tjenesteledere fra tjenester for Utviklingshemning i Ålesund kommune og Undervisningssenter for sykehjem i Møre og Romsdal.

På bakgrunn av flere henvendelser om samarbeid og lokale samlinger, kan det virke som det er en ny trend. Det kan være et resultat av at fagskoleutdanningen har blitt mer kjent og fokusert som aktuell videreutdanning i kommunehelsetjenesten, og da er det ikke overraskende at det etterspørres akkurat innen våre fagområder.

8.2 Utvikling av læringsressurser

I 2016-2017 har det vært utgitt nye rapporter og bøker fra Forlaget Aldring og helse, som også er kommet studentene til gode. En bok om innvandrerkvinner og depresjon har blitt omarbeidet og utgitt på forlaget som ett nytt hefte med oppgaver og spørsmål, på bakgrunn av etterspørsel fra Fagskolen Aldring og helse.

Informasjonsavdelingen Aldring og helse har gjort opptak av forelesninger og redigert de til videoforelesninger for fagskolen, 4 stk.

Lærebok i Alderspsykiatri for fagskoleutdanning var planlagt, men er utsatt.

9. Samarbeid med andre utdanningsinstitusjoner

Det er ikke formelt samarbeid med andre utdanningsinstitusjoner, men det er som i tidligere år vært mye kontakt og utveksling med fagfolk og administrasjon ved Fagskolen i Vestfold.
Fagskolen i Innlandet er den eneste fagskoletilbyder i Norge som har godkjent studietilbudet Demensomsorg og alderspsykiatri og er en naturlig samarbeidspart. Det er påbegynt en tettere kontakt vdr pensum og studieoppgaver dette året.
På bakgrunn av mange henvendelser om videreutdanningstilbud i Utviklingshemning og aldring fra ansatte i boligtjenester som er bachelorutdannet, har fagskolen og Aldring og helse meldt det som et behov til Høgskolen Sør Øst. Fagskolen har deltatt i et møte.

Fagskolen deltar i et lokalt nettverk i Vestfold som heter Helsetankesmie. Her deltar ansatte i helseutdanninger og 1.- og 2. linjehelsetjenester for å utveksle, bygge nettverk og gode løsninger med fokus på blant annet kompetansespredning og bruk av kompetanse.

10. Kompetanseheving ansatte Fagskolen Aldring og helse

Av fem ansatte har fire startet med deltidsutdanning høsten 2016; to tar praktisk pedagogisk utdanning og to tar masterutdanning i yrkespedagogikk.
Utdanningsoppleggene med prosjektarbeider bidrar i stor grad til økt kunnskap om utdanningene i Fagskolen Aldring og helse og et mer solid grunnlag for utprøving og vurdering av nye tiltak.

Studentene får tilgang til sammenfatning av evalueringene og årsrapporten på Helsekompetanse.no